

ACC. NR. 3318

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Landskap: Närke Upptecknat av: Aug. Larsson
Härad: ..... Adress: Alefatan 27, Örebro
Socken: ..... Berättat av .....
Uppteckningsår: 1931 Född år ..... i .....

Uppteckningen rör Hoh-hammarsgubben.

Vid Gryts by i Hovsta socken ligger ett berg belamrat med stora stenblock, av befolkningen kallat Hoh-hammarn. I detta berg bodde fordom ett troll, som för sin del tagit för sig ett område omkring berget, vilket ingen fick beträda utan att få ett varande Hoh. Detta var efter skymningens inbrott. Under dagen sov väl trollet och lät sig icke störas. När skymning inträtt, voro därför alla, som kände förhållandet, måna om att icke förorsaka buller på vägen, som råkade gå fram över Hoh-hammarsgubbens område. Gående gingo därför med så lätta och smygande steg som möjligt, och åkande färdades helst fram vid dagsljus. Krävde nöden, att vägen måste färdas fram, sedan mörkret inträtt, och buller uppstod, så måste körsvennen med mod mottaga ett Hoh. Vintertid stacks gärna en hötapp i hästklockan, eller togs den bort, och färden gick smygande fram. Kom någon åkande

Skriv endast på denna sida!

med bjällerklang, så följdes han av Hoh! Hoh! Hoh! och hästarna sattes i starkt trav, till gränsen nåddes.

Med byaborna levde Hoh-hammarsgubben för övrigt i fred och ro och ofredade varken folk eller få. Utom en gång då Ol Perse skulle bygga sig en lada och råkade att placera den på gubbens fridlysta mark. Han höll då på med arbetet till något sent på dagen men fick då ett varnande Hoh! Han flyttade då ladan in på sitt.

Däremot tyckte gubben, liksom andra jättar och troll, icke om kyrkklockorna och kastade stenar mot kyrkan, men liksom andra sina likar icke orkade fram för att träffa kyrkan; dock bär stenkumlet väster om kyrkan vittne om hans försök. Detta liksom Hoh-hammarn är nu planterat med skog i skrevorna, och kring det sistnämnda har en del gott folk byggt upp sina villor, vilka nog icke hava kännedom om vilken historisk mark de bebo.

Vid järnvägens byggande mellan Örebro och Nora, kom denna att ett stycke dragas över Hoh-hammargubbens område. Drogs arbetet ut efter skymningen, så kom det varnande Hoet! och rallarna voro därefter måna att före skymningen ställa undan sina spadar och kärror. Sedan lokomotivet kom i gång och frustade ut ånga och gnistor och icke aktade på gubbens Hoh! så flyttade gubben, vart vet ingen, möjligen till sina fränder i Kilsbergen. Men ingen har sedan hört ett Hoh! från Hoh-hammarn.